

990715-1

Dnes přišel „všeobecný“ dopis od Veroniky Tydlitátové s upomínkou, abychom dodali příspěvky do Evang. kalendáře na příští rok. Vůbec nevím, že bych kdy něco takového sliboval, a proto jsem nechápal, oč mne vlastně upomíná Milan Balabán v e-mailu, poslaném asi před týdnem. Nicméně píše hned Veronice, abych ji ujistil, že něco napíšu, ač se o tom dozvídám teprve nyní. „Velmi široké zadání“ (jak ona sama píše) je „Víra na přelomu tisíciletí“. – Myslím, že na prvním místě musí být se vším důrazem řečeno, že to, co se v křesťanské tradici pojmenovává jako „víra“, je něco jiného, než o čem jako o víře mluvil sám Ježíš z Nazaréta. Jinak řečeno, víra, k níž vyzýval Ježíš a jejímž vrcholným svědkem se sám stal, tj. víra Ježíšova, není totožná s vírou „v“ Ježíše, tj. vírou první církve. S novým tisíciletím se proto stává nanejvýš aktuální naše úloha si to plně uvědomit a vyvodit z toho náležité důsledky. Tak jako platí Augustinova teze, že křesťan nemá „věřit v církev“, musí pro nás začít také platit zásada, že nemáme „věřit v Ježíše“. Konkrétní konsekvence takového rozhodnutí resp. již nahlédnutí je odvaha k nové reformaci: tak jako klasická reformace znamená krok od současné tradice k první církvi (a tím k nejstarší tradici, neboť biblické knihy jsou fixací určité – lidské! – tradice v určitém období), musí dnes každý, kdo bere Ježíše skutečně vážně (a nechce se spokojit s nějakým jeho obrazem, byť zplozeným nejhlubší zbožnou tvořivostí a navíc tradicí jakkoliv „posvěceným“), nahlédnout napětí a rozpory mezi jeho „radostným poselstvím“ či „dobrou zvěstí“ na jedné straně a historickým křesťanstvím v jeho dějinné podobě na straně druhé. Dnes už nestačí ani reformační heslo „semper reformanda“, pokud je vztaženo jen na církev. Samozřejmě musí být církev ustavičně reformována, a to znamená, že musí být reformovatelná. Dnešní krize křesťanství je do značné míry vyvolána obecným dojmem, že církve jsou už nereformovatelné (snad s výjimkou záležitostí marginálních nebo přímo ornamentálních). Nicméně reformovatelnost a ustavičně znovu podnikané reformování jsou nezbytné také v dogmatu (dogmatech), v teologii, zejména však v životě i myšlení každého křesťana. A protože evangelium Ježíšovo není míněno jen pro církev a pro křesťany, ale pro všechny lidi a pro celý svět, musí každý skutečný křesťan a každá křesťanská církev nutně usilovat o reformování všech lidských vztahů a vůbec celého světa. , zkrátka – řečeno spolu s Komenským – o všenápravu, PANORTHOSII.

(Písek, 990715-1.)